

بن سلمان میزبان امیرعبداللهیان وزیر خارجه کشورمان خواهد شد

۵ ماه پس از اعلان توافق ایران و عربستان در پکن، وزیر خارجه جمهوری اسلامی روزهای پایانی هفته جاری به ریاض سفر می‌کند.

به گزارش آران نیوز به نقل از فرارو وزیر خارجه ایران از سفر به عربستان در روزهای آینده خبر داد. یک منبع آگاه که نخواست نامش فاش شود، در خبری اختصاصی به «دنیای اقتصاد» گفت: این سفر برای روز پنجشنبه ۲۶ مرداد برنامه ریزی و ملاقات با محمد بن سلمان، ولیعهد سعودی- با توجه به ملاقات وزیر خارجه عربستان با رئیس جمهور ایران در تهران- تنظیم شده است. این دیدار نخستین سفر رسمی یک مقام بلندپایه جمهوری اسلامی به عربستان پس از نزدیک به دو دهه محسوب می‌شود و می‌تواند بهبود روابط احیاء شده دو کشور را سرعت بیشتری ببخشد.

۵ ماه پس از اعلان توافق ایران و عربستان در پکن، وزیر خارجه جمهوری اسلامی روزهای پایانی هفته جاری به ریاض سفر می‌کند. حسین امیرعبداللهیان روز دوشنبه ۲۳ مرداد- ۱۴ اوت در جریان یک نشست خبری سفر به عربستان را تایید کرد، اما اشاره ای به جزئیات سفر از جمله روز و محتوای آن نکرد.

با این حال یک منبع آگاه که نخواست نامش فاش شود، جزئیات بیشتری را از سفر امیرعبداللهیان به عربستان اعلام کرد و در خبری اختصاصی به روزنامه «دنیای اقتصاد» گفت: این سفر برای روز پنجشنبه ۲۶ مرداد- ۱۷ اوت برنامه ریزی شده و ملاقات با محمد بن سلمان ولیعهد سعودی- با توجه به ملاقات وزیر خارجه عربستان با رئیس جمهور ایران- تنظیم شده است. با توجه به سفر چندساعته وزیر خارجه عربستان به تهران، به نظر می‌رسد که سفر وزیر خارجه ایران به عربستان نیز بسیار کوتاه خواهد بود.

این دیدار که در پاسخ به سفر ۲۷ خرداد فیصل بن فرحان وزیر خارجه پادشاهی سعودی به تهران صورت می‌گیرد، نخستین سفر رسمی یک مقام بلندپایه جمهوری اسلامی به عربستان پس از نزدیک به دو دهه محسوب می‌شود. آخرین دیدار رسمی دوجانبه مقامات تهران و ریاض به ملاقات محمود احمدی نژاد با مرحوم ملک عبدالله پادشاه پیشین عربستان سعودی در اسفند ۱۳۸۵ بازمی‌گردد. اگرچه احمدی نژاد پیش و پس از این تاریخ چهار بار دیگر به عربستان سفر کرد، اما عمده این دیدارها غیررسمی و برای شرکت در نشست سازمان همکاری اسلامی در جده یا مراسم تشییع مقامات بلندپایه عربستان سعودی بوده است. همان طور که محمد جواد ظریف وزیر خارجه ایران ۴ بهمن ۱۳۹۳ برای مراسم تشییع جنازه ملک عبدالله از داووس عازم ریاض شد.

در صورت ملاقات سطح بالای امیرعبداللهیان با محمد بن سلمان ولیعهد سعودی و پادشاه آینده عربستان به عنوان یک نقطه عطف، می‌توان انتظار داشت روابط احیاء شده تهران و ریاض سرعت بیشتری به خود بگیرد. با توجه به افتتاح و فعالیت رسمی سفارتخانه های دو کشور این مساله محتمل به نظر می‌رسد. اواخر هفته گذشته عربستان فعالیت سفارت خود در تهران در هتل اسپیناس پالاس سعادت آباد را به طور رسمی آغاز کرد و روز گذشته نیز با برافراشتن پرچم خود بر فراز سرکنسولگری این کشور در مشهد به فعالیت آن رسمیت بخشید.

آغاز ماموریت سفیر ایران در ریاض

در همین خصوص حسین امیرعبداللهیان در نشست خبری با تایید فعالیت رسمی سفارتخانه و کنسولگری عربستان در ایران از آغاز فعالیت دیپلماتیک سفیر ایران در ریاض خبر داد. وی گفت: طی روزهای آینده سفرای ایران و عربستان مستقر می‌شوند. سفیر ما در سفری که در روزهای آینده به ریاض خواهد داشت، وارد پایتخت عربستان خواهد شد و ماموریت خود را به طور رسمی همزمان با ورود به عربستان شروع خواهد کرد. امیرعبداللهیان افزود: سفیر عربستان هم که سفیر سابق این کشور در عمان است به زودی به ایران آمده و در تهران مستقر می‌شود؛ کادرهای دیپلماتیک در دو کشور مستقر هستند و همه خدمات کنسولی و اقدامات سیاسی لازم بین دو کشور انجام می‌شود.

وزیر امور خارجه در خصوص تاخیر در اعزام سفرای ایران و عربستان نیز تصریح کرد: طولانی شدن

استقرار سفرای دو کشور فقط به موضوعات ساده ربط دارد. در جهان عرب به مناسبت عید قربان و عید فطر تعطیلاتی طولانی دارند، همچنین به دلیل گرمای شدید تابستان در منطقه، تعطیلات تابستانی برخی از این کشورها با تعطیلات عید قربان پیوند می خورد و بنابراین دلیل تاخیر این است که ما نمی توانستیم سفیر را به کشوری بفرستیم که چند ماه برای تقدیم استوارنامه خود معطل بماند. سفیر تعیین شده ایران در عربستان علیرضا عنایتی مدیرکل خلیج فارس وزارت خارجه است که آخر هفته جاری در ریاض مستقر می شود.

روزنامه «دنیای اقتصاد» پیش تر و به تاریخ ۲۷ فروردین در گمانه زنی از گزینه های احتمالی سفارتخانه ایران به عنایتی به عنوان گزینه قطعی اشاره کرده بود. «دنیای اقتصاد» در این تاریخ نوشت: انتخاب محتمل و در عین حال به روایتی قطعی ترین گزینه مطرح برای تصدی سفارت ایران در ریاض علیرضا عنایتی مدیرکل کنونی خلیج فارس و دستیار حسین امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه است که یکی از اعضای اصلی و ثابت تیم ایرانی مذاکره کننده با عربستان در طول دو سال گذشته بوده است. مذاکراتی که از فروردین ۱۴۰۰ به میزبانی بغداد آغاز و نهایتاً ۱۷ فروردین ۱۴۰۲ با ابتکار و میزبانی پکن منجر به آغاز دوباره روابط ایران و عربستان شد. بنابراین نقش آفرینی وی در این مذاکرات که نیروی ثابت وزارت امور خارجه در این گفت و گوها بوده، او را به عنوان گزینه محتمل تر راهی ریاض خواهد کرد.

عنایتی از اوایل روی کار آمدن دولت حسن روحانی یعنی اردیبهشت ۱۳۹۳ راهی کویت شد و در سال ۱۳۹۶ متاثر از فضای تنش های ایران و عربستان پس از برجام و اتهام و ادعای دولت کویت مبنی بر دخالت ایران در پرونده «گروهک العبدلی»، تعداد دیپلمات های ایرانی در این کشور کاهش پیدا کرد و علیرضا عنایتی نیز ظرف ۴۸ روز فرصت داشت تا به ایران بازگردد. با بازگشت او به تهران به عنوان مدیرکل خلیج فارس جایگزین محمد فرازمنند شد که راهی ماموریت سفارت ایران در ترکیه شد.

چشم انداز

در شرایط کنونی که احیای روابط ایران و عربستان به سفرهای دوجانبه مقامات بلندپایه دو کشور و بازگشایی و فعالیت رسمی سفارتخانه ها و سرکنسولگری ها رسیده است، انتظار این است که سایر سطوح روابط به ویژه بعد اقتصادی نیز فعال شده و زمینه برای رفت و آمدهای تجار و بازرگانان، از سرگیری پروازها، فعالیت بنادر و... نیز فراهم شود. پیش تر وزیر امور خارجه ایران ۹ خرداد ماه در گفت و گو با فیگارو با تاکید بر اینکه روابط ایران و عربستان یک توافق تاکتیکی نیست، گفت: ریاض، سرمایه گذاری اقتصادی در ایران را در اولویت قرار داده است. وی در پاسخ به این سوال که با وجود تحریم ها علیه ایران، عربستان چگونه می تواند در ایران سرمایه گذاری کند؟ گفت: «تحریم علیه ایران همیشگی نیست. در چارچوب قوانین بین المللی، ما همواره احتمالات و امکاناتی در اختیار داریم.»

در نشست خبری مشترک دو وزیر خارجه در تهران به تاریخ ۲۷ خرداد ماه نیز امیرعبداللهیان تاکید کرد ما در خصوص اهمیت تشکیل کمیته های مشترک سیاسی و مرزی و اقتصادی و مبارزه با قاچاق مواد مخدر از جمله همکاری در حوزه محیط زیست اتفاق نظر داریم و پس از تایید توافقات دو وزیر توسط مقامات عالی دو کشور در مسیر اجرای توافقات فی مابین اقدام خواهیم کرد. وزیر اقتصاد ایران نیز ۲۸ اردیبهشت ماه از سفر قریب الوقوع هیات هایی اقتصادی از کشورمان به عربستان سعودی خبر داد و گفت که ریاض از نقشه راه پیشنهادی برای تعاملات اقتصادی دو کشور استقبال کرد. احسان خاندوزی اولین مقام رسمی ایران بود که پس از توافق تهران و ریاض برای شرکت در نشست سالانه بانک توسعه اسلامی به جده سفر کرد.

تشکیل فروم های اقتصادی و مهم تر از آن تشکیل کمیسیون مشترک روابط دوجانبه می تواند به روابط ایران و عربستان سرعت بیشتری بدهد و در بعد اقتصادی نیز شاهد افزایش سطح تجارت کنونی که رقم آن ۱۶میلیون دلار است، باشیم. بنابراین آن گونه که برخی کارشناسان سعودی نیز تاکید می کنند ارزش افزوده روابط ایران و عربستان در مقطع کنونی به نسبت مقاطع پیشین، جدا از مباحث و مسائل سیاسی و امنیتی، متغیر اقتصاد است که با توجه به رشد تولید ناخالص داخلی عربستان و تعریف برنامه چشم انداز ۲۰۳۰، باید از آن فرصت های مطلوب تری را به عنوان ضمانت بخشی به توافق و موثرتر کردن آن طلب کرد تا بتواند تعادل لازم به روابط تهران و ریاض پس از امضای توافق به میزبانی چین باز گردد.